

KURYER LITEWSKI

W WILNIE DNIA 24 PAZDZIERNIKA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

z Winnicy dnia 28 września.

Dzień wczorajszy sławny będzie w dziejach Gubernii Podolskiej, przez otwarcie uroczyste Gimnazjum Guberskiego w mieście tutajszem. Nakazane od Rządu Szkolnego otwarcie wspomnianego Gimnazjum, i powierzone od tegoż JX. Macieiwskiemu, Dyrektorowi Szkół Gubernii Podolskiej, godnie i przyzwoicie wczoraj uskutecznione zostało. Jeszcze w czasie wyborów Obywatelskich tutajszej Gubernii, osobnym drukowanym Programmatem, wszyscy Obywatele, zaproszeni od JX. Dyrektora Gimnazjum na tę uroczystość zostali. W wieczór dnia 26 ogłoszona była takowa uroczystość przy odgłosie trąb i bębnow w mieście, a licznie zgromadzona na dziedzińcu Gimnazjalnym młodzież obchód tej uroczystości, przez trwającą aż do późnej nocy muzykę, na dętych instrumentach w klassach Gimnazjalnych zaczęła. Zaraz w Sobotę zjechało się liczne Obywatelstwo płci obojczy do tutajszego miasta, a na ich czele zjechał na tę uroczystość z Kamieńca Podolskiego Jaśnie Wielmożny JX. Nominat Biskup Kamieniecki Franciszek Borgiasz Mackiewicz z liczny Duchowieństwem tak świeckim iako i zakonnym. W Niedzielę zrana o godzinie dziewiątej: młodzież szkolna w uroczystej z Gimnazjalnych klass processyi, pod przewodnictwem JX. Dyrektora i Nauczycielów szkolnych, paradowała porządkiem klassami do kościoła JJXX. Dominikanów, który, na ten Akt uroczysty, stosownie przybrany został. Zrobiony Tron dla Najlepszego i Naypotężniejszego Monarchy naszego ALEXANDRA I. gustownie od młodzieży szkolnej w girlandy i wieńce dębowe ozdobiony, wspierał się na dwóch obeliskach wieńcami okrytych i rzesistym ozdobionych światłem — Otoczyła ten Oltarz miłości, ku Najlepszemu Oycu Ludu, szlachetna młodzież klass wyższych w porządku przepisany, na którym na bogatym wezglowiu leżał Naywyższy Jego Imperatorskiey Mości Ukaz, Gimnazjum Guberskie dla Gubernii Podolskiej przeznaczający. O godzinie dziesiątej przybyły, licznie zebrane Władze Rządowe i Obywatelstwo obojczy płci, a na ich czele szanowny Weteran JW. Onufry Szczeniowski, Prezes Komitetu granicznego, wraz z Synem swoim Jaśnie Wielmożnym Ignacym Szczeniowskim, Marszałkiem Powiatu Winnickiego, JW. Moszczyńskim Marszałkiem Powiatu Haysyńskiego, JW. Jaroszynskim Marszałkiem Powiatu Braclawskiego, tudzież innemi JJWW. Marszałkami i Urzędnikami Gubernii Podolskiej — Po wezwaniu Ducha świętego i odprawionej przez Jaśnie Wielmożnego Biskupa Nominata solennej Liturgii, JX. Macieiwski Dyrektor, zagaił uroczyste otwarcie Gimnazjum tutajszego, mową w języku Polskim, w której, oddawszy hołd uczucia wdzięczności Najjaśniejszemu IMPERATOROWI ALEXANDROWI, szczęśliwie nam panującemu, iako, w pośród zwyciężkich laurów, pokój Europie przywróciwszy, nowe dla ludów swoich i przyszłych pokoleń obmyśla szczęście, przez otwarcie tak wielkiego i na całą Gubernią wpływ mającego nauk przybytku, Oycowskić serce Jego panować nad oświeconym Narodem pragnie, wystawił licznie zgromadzonym Obywa-

telom, cel nayważniejszy postanowienia Gimnazjum; wskazał wszelkie układy, i przeszedł w krótkości wszystkie nauki, iako w czem wydawane będą, a przebiegłszy wszelkie sposoby, które przyte będą do dostąpienia tak ważnych celów, zastanowił się nad stosunkami tej Szkoły uczonej ze wszelkimi innymi w Gubernii będącymi szkołami. Odpowiedział JX. Dyrektorowi, na mowę jego, JW. Nominat Biskup Kamieniecki w gorliwej mowie, przekładając i zachęcając tak Nauczycielów, iako i Uczniów, aby z Duchem oświecenia i nauk, łączyli Ducha prawdziwej pobożności i religii, dowodząc, iako też, gruntem wszelkiego ich postępu w naukach i obyczajach bytć powinna, a życząc tak Nauczycielom, iako i Uczniom szczęśliwego zaczęcia, zachęcał wszystkich, aby tak wielkiej łaski Monarszej, tylu staraniom JW. Ministra oświecenia Hrabi Rozumowskiego i Rządu szkolnego, coraz większym w naukach i językach postępie, godnymi się stali. Po skończonej JW. Biskupa Nominata mowie, JW. Marszałek Winnicki, w krótkich a zwięzłych wyrazach, podziękowawszy Najjaśniejszemu Panu, za ten nowy dowód Oycowskić miłości dla Obywatelów Gubernii Podolskiej, w otwarciu dla Synów Obywatelskich tak wysokiego zakładu Edukacyjnego, polecił przytomnym Obywatelom tę szkołę, wzywając ich wspaniałomyślności, do uposażenia i ubogacenia iey, znaną szczodrobliwośćią i gorliwością ich, tam, gdzie o dobro publiczne i szczęście własnych pokoleń chodziło. Zakończył JW. Marszałek na uwielbieniu starania i pieczołowitości JW. Ministra Oświecenia i światłego Rządu szkolnego, w przysłaniu światłych Nauczycielów, i w powiększeniu ich liczby, zachęcając młodzież szlachetną, aby ze zjednoczonych usiłowań wszystkich władz Edukacyjnych, pożytkowała. Po skończonych mowach zaintonowane zostało przez JW. Biskupa Nominata solenne *Te Deum laudamus*, przy odgłosie muzyki i uderzeniu we wszystkie dzwony w mieście. Serca wszystkich wzniesione przed Oltarzem Wszchemocnego Boga, powtarzały za JW. Pasterzem modlitwy gorące, za zdrowie i pomysłność N. Pana i całej Jego Imperatorskiej Familii. Po ukończonym nabożeństwie młodzież, szkolna tymże co i zrana porządkiem, przy odgłosie rozstawionej muzyki do klass Gimnazjalnych, w festony i girlandy bogato ustrojonych, odprowadzona była, gdzie w przytomności wszystkich gości, JJPP. Nauczyciele nauk objektowych, czytali każdy napisaną przez siebie, rozprawę o pożytkach i związku każdej w szczególności nauki z drugimi; JJPP. Nauczyciele klass przygotowujących wyłożyli, iak wiele zawisło młodzieży na dobrych początkach i pierwiastkowych wyobrażeniach w każdej nauce; nakoniec JJPanowie Nauczyciele języków, w rozprawach swych w Rossyjskim, Niemieckim i Francuzkim języku czytanych, dowiedli, iak dalece i z językiem i z sposobem nauczania go obexnanemi byli. Przy przeciągniętym już późno z południa czasie, JW. Marszałek Powiatu Winnickiego, wraz z Oycem swym JW. Prezesem, zaprosił wszystkich Obywatelów, władze rządowe i Nauczycieli na wspaniałą obiad, gdzie przy odgłosach rozstawionej muzyki, spełniane były zdrowia Najlepszego i Naypotężniejszego

szego Monarchy naszego ALEXANDRA i Jego Imperatorskiego Domu, pomysłności Ludów Jego przy rozszerzającym się Oświeceniu, JW. Ministra Oświecenia i Rządu szkolnego. Wieczorem dany był przez tegoż JW. Marszałka Szczeniowskięgo bal wielki, w pięknie do tego Aktu iluminowaney sali, gdzie Portret N. Pana girlandami i festonami ozdobiony w rześnistym świetle, wskazywał wszystkim Dobroczyncę i Pokoju-dawcę Europy, i podniósł serca w słodkich uczuciach szczęśliwéj przyszłości. Dodały blasku i okazałości téj fecie prawdziwie Narodowéj, całe miasto oświecone, a szczególnie Gimnazjum; mieszkanie nauczycielów całe w lampach gorejące, mając na ścianie w transparentie Portret Najlepszego Monarchy, a nad nim unoszącego się dwógłównego zwyciężkiego Orła, ułatwiającego w słońce, z napisem — *Ibimus ibimus ut cunctis praecedes, supremum carpere iter, comites parati*. Młodzież szkolna, częścią na sali Obywatelskiéj dzieląca radość publiczną, częścią na dziedzińcu Gimnazyalnym muzyki grający w wesołych, a niewinnych, zabawach słuchająca, i pod Nieba, głosy za zdrowie Najjaśniejszego Pana i całej Imperatorskiéj Familii wynosząca, przy licznie zgromadzonym ludu wszystkich, aż do niewolników traktująca, dodawała blasku uroczystości, która przez noc całą trwała, i zaledwie ze dniem się ukończyła.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 7go Października.

Przy tylu ważnych okolicznościach, które Kongres ma urządzić i rozstrzygnąć, rzecz oczywista, że układy nie mogą tak szybkim postępować krokiem, jak obiecywano. Rząd Francuzki żądał, ażeby posłowie Portugalski, i Szwedzki na obrady wezwani byli, iako ci, którzy traktat pokoju w Paryżu spólnie podpisali; jednakże do dnia wczorayszego nic ostatecznie nie postanowiono. Oczekujemy ułatwienia uczynionych ze strony Francyi przełożeń względem rozporządzenia różnych krajów. (z Gaz. Rysk.)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 8go Października.

Podług konstytucyi, każde prawo, w którémby ważné odmiany były uczynioné, na nowo, dla potwierdzenia, má bydź przesłané do Izby deputowanych. Podobnież postąpić należało z ustawą Cenzury; jednakże Kommissyá uznała za rzecz przyzwoitą, aby zasła w niey odmiany, bez dalszych formalności, przez Izbę Parów, potwierdzone były. — Pomnik w porcie Kaletańskim, który má uwiecznić powrót Króla, má się składać z kolumny, 30 stóp wysokiéj; na podstawie będą wyobrazone herby Francyi: napisy wyrażać mają szczęśliwy ten wypadek; na wierzchu kolumny umieści się kula z lilią: (zamiast królewskiego popiersia): naprzeciw kolumny na metalu wryta będzie stopa królewska, iako ślad pierwszego iego stąpienia. Pomnik ten stanąć má 1go października. — Dnia 30 października *Monsieur z Marsyllii do Tulonu* przybył — *Xię Berry* iedził ze *Strasburga* dla oglądania twierdzy *Landau*, z kąd znowu do *Strasburga* powrócił. — Obie Izby na obradach swoich bawią codziennie od godziny 11tej do 5tej wieczorem. Izba deputowanych więcey miewa słuchaczów. Ministrowie w obu mają więszość głosów za sobą: iednakże mniej u Parów, iak Deputowanych — Niedawno aresztowani *Xięgarze*, za rozszerzenie paszkwilów przeciw Rządowi, są: *Dentu, Ferra, Chaumerot, Roux*, i kilku innych. — Powiadaia, iż cztery sławne osoby, rostopnie sobie doradziły: wyjechały bowiem ze stolicy — z *Bordeaux* donoszą, iż tam zayszdź miały znaczne rozruchy, z przyczyny wywozu zboża — *Marsyllia* za wolny port na nowo ogłoszoną została — *Cambacerés*, dawniejszy Arcy-Kanclerz Państwa, zaczyna się na szpacerach ukazywać — Dnia 27 września ostatni batalion wojsk Rossyjskich przez *Saarbruck* ku *Renowi* się udał; składa się on z żołnierzy różnych regimentów, którzy z lazaretów wyszli.

Paryż, dnia 11go października.

Posel Austriacki, Jenerał *St. Vincent*, Królowi był prezentowany. — Większa część Oficerów głównego sztabu 13go korpusu wojska, który był pod dowództwem Marszałka *Dawousta*, mają swój żołd do półłowy zmniejszony, i otrzymali rozkazy powracać do swoich rodzin. — Gazeta Paryska pod tytułem: *Dziennik Malkontentów*, terażniejszych mieszkańców Francyi dzieli i a życzących spokojności i niespokojności. — W *Lionie* zrobiono projekt subskrypcyi na wystawienie tam pomnika, dla uwiecznienia pamięci poległych ofiar w czasie rewolucyi. *Monsieur*, który w południowych departamentach w czasie podróży swoiey, wielką zjednął dla siebie miłość, prosił o zaszczyt, aby mógł bydź pierwszym subskryptorem. — Gazety tutejsze napelnione są opisami uroczystości terażniejszych w Wiedniu. Nie iednemu to na myśl przyysć mogło, iakiey odmianie są podległe rzeczy ludzkie: nie dawno nasza stolica była środkiem wszystkich stosunków politycznych; a teraz wyrok o niéy *Wiedeń* má wydadź. — *Hiszpania* teraz bardzo iest podobna do *Francyi*, w czasie rewolucyi. W ówczas po wszystkich krajach, szukali przytułku emigranci Francuzcy; a teraz *Hiszpani* wynoszą się do *Włoch, Francyi, Anglii*. We *Francyi* przeznaczone są dla nich na mieszkanie, miasta: *Nismes, Rhodéz, Cahors, Agen, Mont-de-Morsan i Auch*, gdzie wsparcie mają otrzymywać. — Podług wiadomości z *Madrytu*, *Oyciec Castro*, znaiomy pisarz gazety *Atalaya*, szczególniejsze Królewskie posiada zaufanie.

Paryż, dnia 12go października.

Izba Deputowanych przyięta poprawy Parów w ustawie o wolności druku, i dwa inne projekta: pierwszy względem święcenia dni niedzielnych, nie otwierania w nie sklepów, i t. d. (wyiąwszy przedaiące żywność i małe kramki); przewożenia towarów; otwarcia kawiarni i winiarni w czasie nabożeństwa, w miejscach mających 5,000 ludności. Przeciwnie postępujący zapłacą winy 5 franków. W drugim projekcie rzecz iest o tém, aby kraina *Gex* do departamentu *Aix* była przyłączoną, oraz, aby część *Sabaudyi*, która dla nas przypadła, była częścią departamentu *Mont-Blanc*. — Na podaną prośbę sześciu uwięzionych *xięgarzy*, Izba najmniejszego względu nie dała. *P. Chantereine* w imieniu Kommissyi podał raport, wyrażiając w nim, iż u tych ludzi znaleziono pisma, na których przeciwko przepisom prawa, ani drukarza, ani wydawcy imienia położonego nie má; osnowa zaś ich targa się na najswiętszą sprawę narodu. Ze wszystkiemi formalnościami zaprowadzono ich do więzienia, i sprawę ich natychmiast stosownie do przepisanego porządku roztrząsnąć kazano. — *Carnot* uwiadamia teraz, że pismo iego, które Królowi był podał, mimo jego wiedzy i przeciw życzeniu iego, wydrukowane zostało. Má w niem bydź usprawiedliwiony sąd *Ludwika XVI*: konwencya była od narodu umocowaną, do wydania wyroku na Króla; całyby więc naród, który tego sądu żądał, a potem przez poselstwa przyiał, w podobnémże byłby oblakaniu &c. — Posel Portugalski, *Margrabia de Marialva*, miał wczorá u Króla wstępnią audyencyą. — Bohaterka *Wandeycka, Langevin*, przez ówczasowego naczelnika swego, Królowi była prezentowaną, który równie ją samę, iako i jéy pamiętnik z wielką łaskawością przyiał. — Na ostatniém posiedzeniu Instytutu narodowego, na którym rozdawano nagrody ucznióm, znajdował się także sławny malarz *Dawid*, był on dawniey członkiem konwencyi narodowéj, i dał kreskę na śmierć *Ludwika XVI*, przekładano mu, aby się na tém posiedzeniu nie znajdował, gdyż *Xię d' Angouleme* obecny będzie, ale on na to nie uważał. — Z *Bordeaux* wypłynęło 15 okrętów ze zbożem i towarami Francuzkiemi do *Martyniki i Gwadalupy*. — Lord *Wellington* temi dniami iedził na polowanie z *Xięciem d' Angouleme*. — Król oglądał tutejszy gmach magazynu zbożowego; a *Xię d' Angouleme* zwiadał *Mu-*

seum, dóm weteranów i ogród botaniczny; małżonka zaś jego Kościół św. Genowefy i fabrykę kobierców w Gobelins. — Znaiony Marszałek polny *Sarrasin*, który dawniej z Francji do Anglii był przeszedł, złożył Królowi napisaną przez siebie historią wojny Hiszpańskiej i Portugalskiej, którą Monarcha łaskawie przyjął. — Poseł Rosyjski przy tutejszym dworze *Pozzo di Borgo*, na rozkaz Monarchy swojego zjadł do Wiednia wyjechał. — Powiadają, iż wojska Królewskiego domu różnej broni kosztują na rok 22 milionów franków. — Wiadomo, że Jenerał *Bertrand* z *Elby* do Rzymu przybył. Rozumieją, iż celem jego podróży jest staranie o zdjęcie klątwy, którą Papiież rzucił na *Napoleona* wtenczas, kiedy państwo kościelne przez wojska Francuzkie zajmowane było. Jenerał *Bertrand* miał udać się z Rzymu do Wiednia. — Gazety tutejsze ciągle z wielką żywością narzekają na zburzenie *Washingtonu*: „Jenerał *Ross*, mówią one, powinien był zniszczyć nieprzyjaciela, a on przepyszne zniszczył gmachy, pomniki sztuki i zrobił iest pastwą płomieni. — Pierwszy tancerz i pierwsza tancerka opery naszej w Wiedniu się teraz znajdują. (z *Gaz. Berlin. Sperr.*)

— *Gazeta Ryska, Zuchauer*, pod artykułem z Paryża umieściła, co następuje: „w mieście naszym w *Versailles* i okolicach wielka liczba daie się widzieć cudzoziemców, szczególniej *Anglików*, których więcej 60,000 już liczą. Chociaż oni z największą oszczędnością żyją, co nawet w przysłowie poszło, jednakże na mieszkanię, życie, nąmowanie pojazdów, i t. p., codziennie więcej miliona czystych angielskich przynosi pieniędzy, tak, że gwinei równie łatwo iest w obrócie widzieć, iak i *napoleony*. Dwór dotąd nie iest ani przystępny, ani ma powszechnę miłości: o co nie tak postępowanie Króla i Xiążąt, iako otaczających ich dawniejszych emigrantów obwiniają. Wojska liniowe ieszcze się zdają trwać w swoich dawniejszych wyobrażeniach, a stara gwardya rozeszła się wszystka prawie do domów, co dobrze przyjmują, gdyż ona w pokoju trwoży, a wiedzą pewnie, iż na wypadek wojny znówby się zebrała. Król w całej Francji nawet po prowincjach tak wielkie poważenie dla nowo organizowaney gwardyi narodowey okazuje, iak gdyby mogła wypaść potrzeba postawienia iey przeciwko wojsku. Obok tego iest ona zupełnie tak ubrana i tymże przepisom karności, co i wojsko, ulega, a tylko się różni bogatszym mundurem od regularnych żołnierzy. Takoz Król, zbrojny swój orszak na téż postawił stopie, na iakię się on pod *Ludwikiem XIV.* znajdował; a oprócz gwardyi bokowych, gwardyi szwajcarskich, przywrócone zostały muszkietyerowie, jazda lekka, żandarmowie gwardyi, gwardya oddzierna i karabinierowie. Gdy wszystkie te gwardye mają stopnie oficérskie, zjadł wypadają częstokroć kłótnie między oficérami wojsk liniowych, i dla tego nigdzie one razem z sobą prócz Paryża nie bywają stawiane. Mniemanie, że lewy brzeg *Renu* przez układy na Kongressie znów do Francji powróci, utrzymuje się tylko między żołnierzami i pospólstwem; powszechniejsze są powieści o nieporozumieniach między sprzymierzonymi i nadzieia, orężem odzyskania tych krajów za zerwaniem się ich związku. Po wszystkich ulicach daie się widzieć poprzyklepane karykatury na *Anglików*, nieukontentowanie z pokoju iest powszechne, które bardziej się ieszcze utrzymuje przez pisma połotne, a tych niezmiernie wielka liczba wychodzi. „

H I S Z P A N I A.

Madryt, dnia 20go września.

Zawieszono wyprawę, która z *Hiszpanii* do *Ameryki* płynąć miała, a iak się zdaie, wcale ona nie przyjdzie do skutku. Gazety Hiszpańskie uspasabiają naród do zniesienia straty Prowincyi Hiszpańskich w *Ameryce*, czyniąc następujące uwagi: *Hiszpanija* przez odkrycie *Ameryki*, niezyskała nic na

zewnętrznę sile i wpływie, lecz przeciwnie straciła na tém. Ma ona tak wiele wewnętrznych źródeł pomocy, iż gdyby z nich należycie użytkowano strata dotychczasowych posiadłości Hiszpańskich w *Ameryce*, mniemyby iey przyniosła szkody, niżeli *Anglija* szkodowała, przez oddzielenie się od niej *Amerykańskich* osad. Przeznaczonym był *Ferdynand VII* do pokazania światu, co *Hiszpanija* zdziałać może, ograniczona nawet w swojej posiadłości w *Europie*; Królowie Hiszpańscy, którzy nosili imię *Ferdynanda*, czynili zawsze zaszczyt temu imieniu, co i tym razem sprawdzi się zapewne. Gazety Angielskie dodać w tém miejscu: życzyby należało, dla pokoju całego świata, ażeby prowincye Hiszpańskie w południowey *Ameryce* składały Państwo udzielne, to bowiem ważyłoby *Rzeczpospolitą* północney *Ameryki*, i niepozwalalo iey mieszać się w Europejskie sprawy. Inne wiadomości głoszą: z Hiszpańskich prowincyi w *Ameryce*, Rząd nasz otrzymuje ciągle pomyślne wiadomości. Zapewniają, że wojsko 10-kozzanów w Prowincyi *Santa Fé*, pod sprawą *Wodzina Nawena*, przymuszone zostało kapitulować.

Madryt, dnia 26go września.

Deputacye bractw inkwizycyjnych (*Herman-dades*) z *Toledu*, *Talavera*, i *Ciudad-Réal*, przypuszczone zostały do ucałowania ręki Królewskiej — Jenerał Hiszpański, *Allava*, który podczas wojny był Jenerał Adjutantem Xięcia *Wellingtona*, aresztowany został przez inkwizycją, za to, że iest Frankmassonem — Przeszłej nocy aresztowano 26 osób, w liczbie tej są: Margrabia *Tolozza*, Kanonik *Maryna*, jeden z Medyków nadwornych, prócz tych wiele *Hiszpanów*, *Francuzów*, *Włochów*, *Niemców*, i t. d. iedni o przychylnosc do *Kortezów*, drudzy o Frankmassonstwo obwinieni — Przedają się już dobra wielu *Hiszpanów*, którzy kraj swój opuścili — Wyrokiem Królewskim przywrócony Uniwersytet *Toladański*, dnia 18go października rozpocznie swę pracę — W *Katalonii* ciągle niepokojność panuje. Dotąd ieszcze z trudnością przychodzi Rządowi skłonić *Gerilasów*, do posłuszeństwa, czy to przez środki łagodne, czy też surowsze — Z powodu żółtey gorączki wyciągniony iest przez *Hiszpanów* ścisły kordon od strony *Gibraltaru*. Ostróżność iest tak wielka, iż *Hiszpani*, którzy wzdłuż tego kordonu żywnosc przedają, noszą z sobą naczynia z octem, do którego pierwiej pieniądze rzucać każą, nim się ich dotkną.

(z *Gaz. Berlin. Vossa.*)

S Z W A Y C A R Y A

Lauzana dnia 30go września.

Hr. *Bubna* uwiadomił Kommissją centralną Departamentu *Leman*, iż Xięstwo *Sabaudyi* Królowi *Sardyńskiemu* oddane zostanie. Xiężna *Wallii*, która w dniu 27 do *Genewy* przybyła, a dnia wczorajszego tu była powróciła, dziś przed południem o godzinie 11ey, z częścią swojego orszaku, w *Gouchy* na statek siadła, dla przeiechania do *Mellerei* i zwiedzenia iey okolic; zjadł się uda do *Wewey*, gdzie na nią czekały pojazdy; ztamtąd, zaś przez *St. Plomb*, do *Włoch* poiedzie. — Małżonka Xięcia *Lucyana Bonapartego* z Familją, która się z 8 dziećmi składa, zjadł, przez *St. Plomb* do *Włoch* wyjechała.

(z *Gaz. Berlin. Voss.*)

I N D Y E Z A C H O D N I E.

St. Domingo dnia 1go września.

Obchodzono w tutejszey stolicy, w pałacu *Sans-Souci*, z wielką uroczystością dzień *Nowego roku*; tutejsza dworska gazeta zawiera opis tego obchodu. „Był to jedenasty rok naszej niepodległości: huk działał ogłosił początek onegoż. O godzinie 8mej zrana zebrałi się wielcy Dygnitarze Państwa, i wprowadzeni zostali od Wielkiego Mistrza obrzędów do pałacu Jęgo Królewskiej Mości. Wkrótce pokazał się Król (*Christophe*) razem z Królową, Królewiczem Następcą i Królowną. Hrabia *St. Louis*, zbliżywszy się do tronu, miał mowę, w której dziękował Jęgo Królew-

Wielcy Młodzi za wszystkie dobrodziejstwa wyświadczane im przez Boga, i przyrzekł mu ze wszystkimi obecnymi niezłomną wiarę. N. Pan przyjął uprzejmie adres Wielkich Dignitarzy, a potem kazał Ministrowi Sekretarzowi Stanu *Westley*, czytać zdanie sprawy o teraźniejszym położeniu Państwa, z którego umieszczamy następujący wyjątek:

„Przez założenie Monarchii, otrzymaliśmy Rząd stały i prawdziwie oycowski; owo najwyższe dobro, które Bóg ludziom udzielić może. Od czasu wstąpienia na tron, pragnąłem jedynie zapewnić pomyślność *Haity*, i nadać temu Państwu znaczenie i powagę. Za pomocą Najwyższego, uczyniłem zbawienne urzędnictwa, i zaprowadziłem nową i dokładną księgę prawa. Nie dosyć było mi na tém. Dawszy wam naukę, dałem wam oraz przykład z samego siebie. Cnota i zasługa, bez względu na stan, zostały wyniesionymi i nagrodzonymi, a kunszt i nauki są wszelkimi sposobami zachęcane. Dzielnym lud *Haity* wspierałem gorliwie moje zamiary. Wojsko jest karne i groźne; nasze przychody w kwitnym stanie; nasz skarb przez rozstępną oszczędność został napelniony. Najwięcej prawie Rządów obciążone są długami, a ja mogę wam donieść z ukontentowaniem, żeśmy nikomu nic niewinni. Niezliczone trzody okrywają nasze doliny; wszędzie kwitnie rolnictwo, a religja odzyskała znowu swój wpływ i panowanie, które, niestety! poszły były w zaniedbanie. Przystąpście tu potwarzy *Czarnych*, wy, którzy mniemacie, iż *Marzyni* należą do rodzaju ludzkiego; przystąpście, patrzcie na szczęście mieszkańców *Haity*, i wyznajcie w obliczu Boga przyrodzenia, któregoście obrazili, kłamliwość i niecnosć waszego zdania! A wy przyjaciele ludzkości wszystkich krajów, wy, którzyście obstawali za sprawę *Czarnych*, nieśmiertelny *Wilberforce*, *Gregoire* i inni szlachetni mężowie, przyznajcie nasze dzięki, i nie przestawajcie rozszerzać panowania rozumu i prawdy. Wy zaś wszyscy tu zebrani, wróćcie to głęboko w umysły i serca wasze, że do ustalenia niepodległości Królestwa koniecznymi są wytrwałość, cnota i moralność, te jedyne i prawdziwe podpery pomyślności narodów. — Mowę tę przyjął z największą radością i okrzykami: *Niech żyje Król!* Hrabia *du Ferrier-Rouge* złożył potem powinszowanie Królowej *Imci*, na co gdy odpowiedział w imieniu Monarchini iey Sekretarz gabinetowy, *Baron Charrier*, wzniosły się okrzyki: *Niech żyje Królowa!* — Wprowadzono potem na audyencyą obecnych tu Angielskich, Amerykańskich, Szwedzkich, Hiszpańskich i t. d. kupców, w których imieniu miał mowę do Króla, J. Pana *John-Shoolbred*. — Po tym obrzędzie udali się Najjaśniejsze Państwo na uroczyste nabożeństwo do Kościoła, po skończeniu zaś onego był wielki obiad u dworu; później bezpłatne widowisko i świetny bal, a nakoniec przepyszny *faierwerk*.

Herb Królestwa składa się z korony i dwóch spoczywających lwów, z napisem: *Bóg moja sprawa, i mój miecz*. We środku jest Feniks z napisem: *Powstać znowu z popiołów*. — *Christoph* używa tytułu: *Henryk I. z Bożej łaski przez prawo Konstytucyjne Państwa, Król Haity i t. d.*

OGŁOSZENIA RZĄDOWE.

1. Od Minskiego Guberskiego Rządu czyni się ogłoszenie, aby Obywatel, Koleski Sowiec, Jan Lubański, potrzebne do sprawy odbywającej się w Pińskich Sądownictwach, o zawładaniu przez niego należących do miasteczka *Karolina*, gruntów, zamku, budowli i innych przynależności, od dnia wydrukowania niniejszego ogłoszenia w gazetach, przysłał w przeciągu trzech miesięcy, z tłumaczeniami na język Rosyjski dokumenta, a to nieodmiennie; w przeciwnym zdarzeniu, bez nich nawet przystąpi się do ostatecznego postanowienia. Dnia 11go Oktobra 1814.
Sekretarz Czerniajew.

3. Kommissya dla sprzedaży Dóbr Koronnych w Gubernii Wileńskiej ustanowiona, podaje do powszechnej wiadomości, iż w skutek Najwyższego rozkazu JEGO IMPERATORSKIEGO MOSCI, na prośbę Xiężny *Stefani Radziwiłłowej* wyszłego, majątki Xcia *Dominika Radziwiłła*, nim się otworzy w *Nieświżu* osobna Kommissya, oddane są pod Rząd Opiekunów; z zostawieniem jednak onych pod zaprzeczeniem na rzecz pewności Skarbowego długu.

Sekretarz Antoni Wiskowski.

PODRADY.

2. Od Litewsko Wileńskiej Skarbowey Izby stosownie do przełożenia JW. Litewskiego Woennego Gubernatora, podaje się do publicznej wiadomości, iż według ostatecznej licytacyi, w teyże Skarbowey Izbie dobytey, cena na drwa w przeciągu lat trzech do miasta Powiatowego *Kowna* na potrzeby wojskowe w ogóle 18,000 jedno polannych sążni dostarczyć się powinnych, wypadła na ieden sążeń po rubli 12 kop. 60 assygnacyynych, ktoby zatem życzył sobie przyjąć takową dostawkę drzew jeszcze niższą od wyżej wspomnioney ceny, takowi w przeciągu trzykrotnego umieszczenia niniejszey awizacyi w *Kuryerze Litewskim*, każdego dnia o godzinie 12 zrana do teyże Izby Skarbowey (wyiowszy dni święte i od publicznych zatrudnień wolne) mogą podać oświadczenia na piśmie osobiste, lub przez prawnie umocowane osoby przy złożeniu dostatecznego zabezpieczenia czyli kaucyi na pewność dotrzymania przyymującej się na się dostawki drzew. Po takowym oświadczeniu będą okazane życzącym, kondycye czyli warunki, na jakich ma być zawarty z kontrahentem trzyletni kontrakt: 8bra 20go dnia 1814 roku,

Grzegorz Rilewski Sekretarz.

Antoni Knobelzdorf Registrar,

2. Kommissya Wileńskiego prowiantkiego Depo, wzywa życzących podjąć się dostarczenia prowiantu i owsa do magazynów Wileńskich, aby się stawili dla odbycia licytacyi, w terminach, pierwszym dnia 20go, drugim 21go, a 3cim i ostatecznym dnia 23go teraźniejszego miesiąca października, z należnemi ewikcyjami. Dnia 16 października 1814.

Siódmey klasy *Beztuzew Riumin*.

OGŁOSZENIA SĄDOWE

2. Litewski Grodzieński Sąd Głg 2gi Departament; obwieszcza Sukcesorów zesłego Korneta Xiężcia *Tomasza Wiszniowieckiego*, iżby się, dla wysłuchania Ukazu Rządzącego Senatu, pod dniem 4tym stycznia, roku teraźniejszego, w 2gim Departamencie Sądu Głównego Grodzieńskiego z *Nrem* 190 otrzymanego, z przysądzeniem na rzecz ich, na majątku zmarłego obywatela *Kazimierza Wolmera* pozostałym, *Ostrowek* zwanym, w Powiecie Grodzieńskim położonym, w pieniądzech summy w ogóle mającym rubli srebrnych 743 i kop. 30; assygnacyami zaś i miedzią rubli 2,553 kop. 30, stawili w pomienionym Departamencie sami lub przez umocowanych od siebie, przynosząc razem, dla otrzymania takowey summy, Sukcesorstwo wyświecające prawne dowody. Grodno Dnia 9go Oktobra 1814 roku.

Podpisano: Expedytor 10tey klasy *Mironowicz*.

2. Roku 1814 8bra 17go dnia. Sąd Exdywizorski w *Dobrach Krzańszkach*, konkursowi uległych — dla usatysfakcyowania Wierzycieli JW. aktualnego Stanu Konsyliarza *Bagniewskiego* ostanowiony — w dniu 16 presentis, jako w terminie przez publiczną awizacyą *Gazet* obwieszczonym i ogłoszonym do tychże *Dóbr* przybywszy — przystąpić do dalszych Sądowych czynności postanowił — i słuchając sprawy w ciągu agitowania się swych Sądów — o zieżdzie swoim — i trwającej juryzdykcyi, wszystkich interesowanych *Zawiadania* — i przez nową *Awizacyą*, w *Gazetach* ogłasza.

Józef Chłopicki Z. P. Kow. Prezydent i Exdywizor.

Jan Narbutt Sędzia Ziem. Szawel. Exdywizor.

Michał Kuszelewski Ziem. Pttu *Wilkom*. Pisarz Exdywizor

WIADOMOSCI KRAJOWE.

— Wilno —

(Ogłoszenie powtórne)

Wileński Cywilny Gubernator, mając sobie zakomunikowane ku spełnieniu, approbowane przez JEHO IMPE-RATORSKĄ MOSC, czasu terażniejszej bytności w Puławach, prawidła, w Rossyjskim i Polskim języku, przepisujące porządek elekcyi Członków do Komisyyi, na mocy Imiennego Naywyższego Ukazu, pod dniem 24 Februraryi niniejszego roku, w celu finalnego rozbioru Dziel o długach i majątkach zeszłego Xcia Dominika Radziwiłła ustanowionej; one dla wiadomości każdego interessowanego w tej mierze, ogłasza przez trzykrotne umieszczenie w Gazecie Kuryera Litewskiego.

Celem przeprowadzenia do skutku Ukazu Naywyższego, w Chaumont dnia 24 Lutego roku 1814, względem Komisyyi ultymarney dla załatwienia i rozszczenia finalnego interessu długów dóbr Radziwiłłowskich, przepisują się następujące prawidła. Ponieważ § 5 Kandydatów na Członków i Zastępców do teyże Komisyyi, tak ze strony Xiążęcia Ordynata, iakoteż Xiężny Radziwiłłowej wdowy, niemniej i Wierzycielów wybranych i do Naywyższego zatwierdzenia podanych mieć chce, pierwsze zaś dwie strony, iakoto: Ordynat i Xiężna Radziwiłłowa każdego czasu skutecznie są gotowi, a rzecz iedynie na Wierzycielach Radziwiłłowskich zahacza się; chcąc im zatem ułatwić takowe w podaniu Kandydatów do tey magistratury uczestnictwo, a razem przyspieszyć ich determinacyą, wola jest Nayiasniejszego CESARZA ogłosić w dopełnienie Ukazu w wyższym wzmiankowanego następujące postanowienie:

1. Wszyscy Wierzyciele do masy zeszłego Xiążęcia Dominika pod wyrok tey Komisyyi poddanej ubiegający się, nie przez plenipotentów, ale osobiście i z oryginalnymi, albo urzędownie poświadczonemi dowodami legalnych swych pretensy, nadejających im iedynie prawo do obrania Kandydatów na swych Sędziów, zjechać się powinni na dzień 17 grudnia roku b. do Miast następujących, iakoto:

Wierzyciele Gubernii Mińskiej do Mińska.

Wierzyciele Gubernii Wileńskiej do Wilna.

Grodzieńskiej do Grodna.

Obwodu Białostockiego do Białego Stoku.

Całego Xięstwa Warszawskiego do Warszawy, Gubernii zaś Wołyńskiej, Podolskiej i Kiucwskiej, dla szczerplejszej liczby Wierzycielów tamecznych, do Zytomierza.

Gdzie pod prezydencyą Marszałków miejscowych Gubernskich w Guberniach, a zaś Prefekta Warszawskiego w Warszawie, porządkiem od tych prezydujących przepisany, przystąpią do wyboru delegowanego jednego mającego się udać do Brześcia Litewskiego dla Elekcyi Kandydatów na Członków i Zastępców do Komisyyi ostateczney.

2. Do wyboru tego delegowanych osobistość Wierzycieli konieczne jest potrzebne — Wybór zaś sam w trzech dniach konieczne pod nieważnością ma być odbyty. Większość głosów go stanowi. Równość zdań przydający Marszałek lub Prefekt rozwiązuje. Wolno Wierzycielom wybierać na delegowanego albo z pośród siebie, albo z obcych osób przytomnego lub nieprzytomnego, i wyznaczyć mu nagrodę, niemniej dać mu informacyą względem przysiężonej Elekcyi Kandydatów — Zawsze iednak samo wybranie delegowanego, iuz jest jego umocowaniem do Elekcyi Kandydatów, bez żadney do nikogo referencyi.

3. Ponieważ jest wola Naywyższą, by Komisyya Ultymarna iak nayspieszniej czynności swe rozpoczęła, zaczęciem dla przecięcia wszelkiay zwłoki, stanowi się, że choćby najmniejsza liczba Wierzycielów na dzień wyżej wymieniony zjechała się; Elekcyą Delegowanego zayszć powinna, a chociażby tylko ieden Wierzyciel w czasie i miejscu wyżej oznaczonym znajdował się, ma on prawo wyznaczyć Delegowanego, a w tym przypadku milczenie i niebytność innych Wierzycielów uważane będą za zezwalające na ten wybór, który tak ma być ważny, iak gdyby przez wszystkich kredytorów Radziwiłłowskich był dopełniony.

4. Przydający Marszałek, lub Prefekt, albo miejsce ich zastępujący, sporządziwszy, Akt cały takowego zjazdu i jego czynności — Iedną jego kopią ze swym podpisem przesła JW. Prezesowi Komisyyi Hr. Pocięciowi do Brześcia, drugą zaś podobną kopią wręczy wybranemu Delegowanemu, któremu służyć będzie za wierzytelstwo i umocowanie.

5. Gdyby żaden z wierzycielów na oznaczone miejsce zjazdu nie zjechał, nie przeszkodzi to Elekcyi Kandydatów w Brześciu, ale Marszałek lub Prefekt lub ich zastępca, urzędownie o tym Prezesowi Komisyyi Hrabieciu Pocięciowi doniosą.

6. Wybrani tym sposobem Delegowani zjechać się powinni nieuchybnie, na dzień 17 Stycznia 1815 roku do Brześcia, gdzie podług porządku przepisanego od JW. Prezesa Komisyyi Hrabiego Pocięcia, przystąpią niezwłocznie do Elekcyi trzech Kandydatów na Członków, a trzech na Zastępców do potwierdzenia Naywyższego, a to w myśl § 5. Ukazu.

7. Gdy Sędzią nikt być nie może w swej sprawie, zezym żaden Wierzyciel ani debitor Radziwiłłowski, a tém bardziey żaden z Offycjalistów i Plenipotentów s. p. Xcia Dominika Radziwiłła w obowiązkach dotąd będący lub dotąd niezakwitowany, Kandydatem na Członka czyli Zastępcą być nie może. Wszelkie Cessye obligów i praw do Miesiątku Radziwiłłowskiego ściągających się od daty niniejszego Obwieszczenia uczynione, w celu nadania prawa Wierzycielowi do Kandydatów, są nieważne do nadania onego, bo widocznie in ellusionem onego zaszła i Wierzyciel od daty dzisiejszego do dziś nie może być Kandydatem, choćby nawet złożył Cessyą praw swoich po dacie zaszła. Cessye ręczne i nierzędowe, choćby dawniejsze, żadnego waloru mieć nie będą; gdyby się zaś zdarzyło, że który z wybranych na Członków lub Kandydatów nie był w stanie wejscia w pełnienie obowiązków dla prawnych przyczyn; w takimże zatém zdarzeniu nie wstrzymując bynajmniej Działani Komisyyi, zostawia się Prezydentowi oney Hr. Pocięciowi prawo przeznaczać innogo i przedstawiać na zatwierdzenie.

8. Podobnież żaden z Delegowanych na Kandydata Członków i Zastępców pod nieważnością wybranym być niepowinien.

9. Elekcyą ta Kandydatów naydaley we trzech dniach toiest: przed końcem 17 Stycznia pod nieważnością odbyć się ma pod prezydencyą Prezesa Komisyyi Hr. Pocięcia i porządkiem od niego przepisany.

10. Równość kresek Prezesa Komisyyi rozwiązuje.

11. W przypadku, gdyby który z Delegowanych albo i kilku z nich, a choćby i wszyscy nie zjechali się na czas i miejsce wyznaczone od Prezesa w Brześciu; niebytność ta w niczem nie przeszkadza do obrania Kandydatów. W takimże razie choćby najmniejsza liczba Delegowanych, a nawet ieden wybiera wszystkich Kandydatów na Członków i Zastępców. Na przypadek zaś, gdyby żaden Delegowany nie zjechał, wówczas Prezes Komisyyi Hr. Pocięcia w dniu 17 Stycznia sam w imieniu Wierzycielów, trzech Kandydatów na Członków, a trzech na zastępców wybierze i do potwierdzenia Naywyższego poda, a ta Elekcyą równie będzie ważna, iak gdyby przez samych in corpore Delegowanych była skuteczniona.

12. Po skończoney tym sposobem Elekcyi Kandydatów, mianowicie podług 7 i 8 artykułu niniejszego urządzenia, czy ona będzie dokonana wyborem Delegowanych, czy pod ich niebytność, przez nominacyą JW. Prezesa Hr. Pocięcia, Lista imienna Kandydatów będzie sporządzona od Delegowanych, jeżeli będą przytomni, podpisana, a od Prezesa poświadczona: gdyby zaś Delegowani nie byli przytomni, od samego Prezesa podpisana i natychmiast bez zwłoki w Oryginalie do JW. Senatora Nowosilcowa przesłana, aby wespół z listami podobnemi przez X. Ordynata i wdowę X. Radziwiłłową podpisanemi, Nayiasniejszemu CESARZOWI do zatwierdzenia przedstawiona być mogła. Po uzyskaniu onego, wnet dzieło Ultymarney Komisyyi, stosownie do Ukazu rozpocznie się.

13. Niniejsze Obwieszczenie, oprócz drogi zwyczajney przez Kursorye po Powiatach i Parafjach, dla dójścia wiadomości każdego interessowanego w tej mierze, przytém przez Gazetę Warszawską, dzienniki Departamentowe i Kuryera Litewskiego potrzykroć w iak nayprędzym czasie przeciagu publikowane być ma, aby nikt niewiadomością nie zasłaniał się.

Na Autentyku podpisano N. Nowosilców.

Zgodność kopii poświadczam Sekr. Antoni Wiskowski.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

N I E M C Y

Lipsk, dnia 5 października.

Podług powieści, którey źródło nieiest wiadomé, Xcie Schwartzenberg iest tu spodziewany.

— Król Saski znajduje się dotąd w Berlinie, i żadney nie mamy wiadomości, czyli się uda na Kongres. Xiążę Weymarski, mocarstwóm sprzymięrzonym, imieniem potomstwa swojego, miał uczynić protestacyą, przeciwko oddaleniu dynastyi Saskiey.

(z Gaz. Rep. Zush)

W Ł O C H Y.

Z powodu przybycia Xięcia Esterhazy do Rzymu rozeszły się przyjemne dla stolicy s. wiadomości: Powiadaią, iż ten Xiążę imieniem Cesarza uroczyście Papieżowi uczynił zapewnienie, że woyska neapolitańskie ustąpią z zajmowanych przez nie trzech prowincyy, Urbino, Macerata i Ankony, które J. S. powrócone być mają. Podróż Xięcia Esterhazego z Rzymu do Neapolu w tymże má być celu — Utrzymuje się pogłoska, iż Królowa Hetruryi má być zaślubioną W. X. Toskańskiemu — Podług powieści oficerów polskich, którzy 11go września wyspę

Elbę opuścili, a pasporty tegoż miesiąca w *Porto-Ferajo* wizowane mieli, *Napoleon* nagle zaniechał robót około rozpoczętych w zamku swoim budowl: (z *Goz. Rys. Zusch.*)

S Z W E C Y A

Sztokholm, dnia 30go września.

C. Rossyyski Jenerał major *Suchtelen*, (syn nadzwyczajnego Posła przy Dworze Szwedzkim, Jenerała piechoty von *Suchtelen*) do głównej kwatery Xiążęcia następcy tronu przybył, dla złożenia powinszowania Cesarza Jmści z powodu nastających układów w interessach Norweskich. (z *Gaz. Berlin. Vossa.*)

Gothenburg, dnia 7go października.

Ukazał się tu jeszcze artykuł dodatkowy do konwencji, pod dniem 14 sierpnia 1814, w *Moos*, zawartéy: Xiążę *Chrystyan* oświadcza, iż, niezachowując dla siebie żadnego wyjątku, zupełną władzę rządową w ręce narodu składa, i że na ten koniec seym zwoła. Jak tylko się Seym zgromadzi, oświadczenie to powtórzy i w całej *Norwegii* ogłosić zaleci. Poczém Xiążę *Chrystyan* z *Norwegii* się oddali, chociażby nawet dłuższy jego tam pobyt życzeniem był seymu.

Udzielny, tajemny artykuł.

X. J. Królewicz władzę swoją, pod jakimkolwiek względem, natychmiast Radzie Państwa powierzy, w której ręku, aż do ukończenia seymu zostawać będzie. Rada państwa czynności swoje, podług zasad konstytucyi, sprawować będzie. Aż do zebrania się seymu będzie on podpisywać wszelkie akta publiczne.

Pisano w Moos. Chrystyan Fryderyk.

Oświadczam i obowiązuję się uroczystie złożyć władzę wykonawczą w ręce narodu, bez zachowania dla siebie żadnego warunku. Oświadczenie to nanow powtórzę, iak tylko seym się zbierze. Poczém się z *Nowegii* oddalę, chociażby nawet seym życzył, dłuższego niégo pobytu w *Norwegii*.

Popisano: Chrystyan Fryderyk.

My Karol Jan, Xiążę następcy tronu Szwedzkiego i *Norwegii*, skutkiem udzielonego nam od K. J. Szwedzkiego i *Norweskiego* pełnomocnictwa, oświadczamy: 1) Ze imieniem K. J. Szwedzkiego i *Norweskiego*, napisaną w *Eidswołd* konstytucyą, przyjmujemy, i że tylko istotnie potrzebne odmiany uczynić się w niéy będą mogły; 2) N. Król Szwedzki daje łaskawie powszechne przebaczenie, bez różnicy stanu i osób; 3) Wszystkie urzędy tak, wojskowe, iako i cywilne, doznawać będą przyzwolonych względów i poważenia w obęysciu się z sobą. W głównej kwatery w *Frydrychstadt*, dnia 10go sierpnia 1814 roku.

Podpisano: Karol Jan

(z *Gaz. Berlin. Sperr.*)

P R U S S Y.

Berlin dnia 11 października.

Podług wiadomości, godnych wiary, Król Jmć, około końca terażniejszego miesiąca, albo na początku przyszłego, a w obu razach, dwóma tygodniami poprzedzając Najjaśniejszych Cesarstwo Ichmość Rossyyskich, do tutejszój ma powrócić stolicy.

(z *Gaz. Rysk. Zuch.*)

Berlin dnia 18 października.

Xiążę *Fryderyk* pruski, Xiążę *Karol Meklemburg-Strelitz* oba ze *Strelitz*, a rossyyski jenerał *Nazimow* z *Hamburga* tu przybyli. — W ostatnią niedzielę przybyło tu 205 ludzi i 67 koni artyleryi rossyyskiej, pod dowództwem Kapitana *Szyszkina*, udając się do *Warszawy*. Lud jest bardzo piękny, dobrze odziany, uprząż przewyborna. — Przez gabinetowy wyrok Królewski pod dniem 30 września, złoty medal wojskowy zasługi i w ogólności wszystkie znaki dystynkcyi 1szej klasy, zamienione być mają na krzyż srebny, który odtąd ma zastępować miejsce pomienionego medalu i wszystkich ozdób 1szej klasy. — Ministerjum spraw wewnętrznych zaleciło po wszystkich kościołach odprawić uroczyste

nabożeństwo, z okoliczności rocznicy pamiętnéy bitwy pod *Lipskiem*. — Dnia 13. t. m. tutejsze Towarzystwo *Filomutyczne* obchodziło piętnastą rocznicę swojego założenia.

— Jenerał *Francuzki*, *Baron Martiral* z *Paryża* tu przybył — Xiążę na *Hohenlohe*, Biskup *Wrocławski*, ztąd do *Johannisburga* wyjechał. (z *Gaz. Bul.*)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

Hiszpański Posel w *Wiedniu* miał się protestować przeciwko znajdowaniu się Posła *Neapolitańskiego*.

— Urzędowe doniosły pisma, iż z *Drezna* wysłana została deputacyą do *Wiednia*, prosząc o przywrócenie im Króla.

— We *Szwajcaryi* była pogłoska, iż do *Medyolanu* udali się trzej Deputowani kantonu *Tessyńskiego*, w celu czynienia starań, około połączenia ich kantonu z *Lombardya*.

— Angielskie gazety utrzymują, iż wyspa *Korfu* Kawaleróm *Maltańskim* oddaną będzie.

— Gazeta *the Times* postępek wojsk Angielskich w *Washingtonie* tém uniewinnia, iż prywatną własność wszędzie, kędykolwiek one przechodziły, szanowaną była, kiedy przeciwnie *Amerykianie* za wpadnięciem do *Kanady* wszystko niszczyli.

— Flotylla, która dla przewiezienia Xcia Rejenta *Portugańskiego* do *Brezylji* jest przeznaczoną, miała już wyjść pod żagle.

— Z *Amsterdamu* donoszą pod dniem 8 października: „tęmi dniami wydzie *Holenderski* konwoy na morze szródziemne, któremu 3 fregaty towarzyszyć mają.

— Gazeta *Oestereichischer Beobachter*, umieściła urzędowe angielskie opisanie działań wojskowych, dotyczących się zdobycia i zburzenia *Washingtonu*. Doniosłszy już o tym wypadku, w gazecie naszej, dodaliśmy tylko, iż: podług przyłączoney listy do tegoż opisu, strata *Anglików*, w rozprawie dnia 24 sierpnia pod *Bladensburgiem*, wynosiła w zabitych i ranionych 249 ludzi; a między zabitymi znajdują się jeden Kapitan, 2 Poruczników, 5 Serżantów, i 56 szeregowych; w liczbie ranionych 2 Podpółkowników, 1 Maior, 1 Kapitan, 14 Poruczników, 2 Chorążych, 10 Serżantów i 155 żołnierzy; prócz tego zabito 10 koni, a 8 raniono. Podług drugiej do tegoż opisu przyłączoney listy: od dnia 19 do 22 zdobyto na *Amerykanach*: 206 dział częścią spiżowych, częścią żelaznych; 100,000 ładunków karabinowych; 540 beczek prochu; 370 zupełnego uzbrojenia piechotnego i wielkie mnóstwo różney amunicyi. Gdy warsztaty okrętowe i zbrojownia od nieprzyjaciela, przed jego odwrótem, zapalone zostały, niezmiernie mnóstwo zapasów przez to zniszczono, których ilości i liczby podać niepodobna. Z siedmiu lub ośmiu, bardzo mocnych eksplozyj, które w nocy nastąpiły, można wnosić, iż magazyny prochowe, na powietrze wysadzone, ogromne bydz musiały. *Anglicy* przez czas swóiego bawienia w *Washingtonie*, znaleźli 20,000 różney broni przez nieprzyjaciela zepsutey.

OGŁOSZENIE SĄDOWE

3. Magistrat miasta *Wilna*, odebrawszy Rekwiżycyą od Sądu *Taxatorsko Exdywizorskiego* na dobra *JWW. Hrabów Platerów Kanclerzyców Litewskich* przeznaczonego, w mieście *Sądowym Krasławiu*, w *Powiecie Dyneburskim Gubernii Witebskiej* agitującego się, w tém: aby Magistrat niniejszy, zawiadomiwszy Kredytorów *JWW. Platerów Kanclerzyców* potrzykrotnie, po upłynionym takowym czasie, przy obecności tychże Kredytorów, jeśli przybędą na wyznaczony dzień, porządkiem właściwym, Pałac tychże *JWW. Platerów* w mieście *Wilnie* z *Juryzdykami*, placami, gruntami wedle sporządzonych *Urzędowych Inwentarzy*, przez ocenę otaxować i takową taxę (przy zwróceniu *Inwentacyi* nadesłanej) do Sądu *Exdywizorskiego* odesłać. — Do spełnienia takowej taxy, dzień dwódziesiąty szósty terażniejszego miesiąca *Okto-*

bra naznaczył — aby przeto sami Debitorowie JWW. Platerowie, iako i Kredytorowie onych (jeśli żądają być obecni przy dopełnieniu dzieła takż) na wyrażony termin ad fundum Pałacu Platerowskiego przybyli, Magistrat Wileński niniejszą potrzykroć w Gazecie Kuryera Litewskiego zamieszcza awizacją. — Dnia 15go 8bra 1814 roku.

Józef Klimaszewski B. M. W.

2 Sąd Graniczny Dzielczy Taxatorsko-Exdywizorski — twierdzą Remissyjnego Minskiego Głównego Sądu 2go Departamentu Dekretu, do Dobr Mosarza w Powiecie Dziśnieńskim Gubernii Minskiej położonych przybyli — w porządku egzekucji dzieła sobie poruczonego, po dopełnioney przez strony komportacji, a w Kategorii Granicznej po odbyciu Wizji, Duktów i Reduktów, kiedy jedynie dla niezbrania się Kredytorów i Pretensorów, na Prozbę obecnych kilku stron, zatrzymać się, tak do Aktów z różnymi Possessorami, w celu przygotowania się, jako też do Oczewistey Rozprawy, do dnia 4go 8bra Reku terażniejszego zmuszonym został, a w tym terminie po wyexpedowaniu Aktów, oczewistym wyrokowaniem zająć się przedsięwzięrze. — Aby przeto JWW. i WW. Kredytorowie i Pretensorowie różnego tytułu, tak dla oprzyśnięcia wierności Komportacji, nie mniej realności przynoszących się dopominków, naydalej do dnia 1go Decembra tegoż roku przed Sąd niniejszy stawali. — pod Rygorem Remissy Amissionem Rei zakryślającej, po ostatni raz ostrzegają.

Michał Rodziewicz M. W. Sędzia Gran. Ptu Wilej. Exdyw. Przewidyjący.

Józef Kowerski Exdywizor.

Kajetan Jesman Exdywizor.

Jerzy Ciellica Sądu Głgo Minskiego 2go Depar. i Exdywizorski Regent.

3. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Dekretem Sądu Głgo 2go Departamentu Wileńskiego 1814. Junii 27. dnia, tudzież rezolucją Sądu Głgo Minskiego 2go Departamentu tegoż Roku 1814. Aug: 6. dnia, na zebranie funduszów W. JP. Onufrego Eytmina b. Sędziego Grodzkiego Tego Stty Gumbrańskiego i na ich rozdział między jego wierzyteli i pretensorów w Dobrach Barbaryszkach w Gubernii Wileńskiej w Powiecie Trockim leżących ustanowiony, obwieszcza przez niniejszą awizacją wszystkich Debitorów, Kredytorów i pretensorów do masy W. Sędziego Eytmina; że na skutek pomienionych dwóch Dekretów Wileńskiego i Minskiego Departamentów zieżawszy dnia 8. 8bra 1814. Ru, w terminie z Obwieszczenia wypadającym, pod stannością W. Sędziego Eytmina W. Heleny z Marcinkiewiczów Eytminowej i wielu Kredytorów imionami i nazwiskami w Dekrecie wyrażonych ufundował swoją Jurysdykcją in fundo Dobr Barbaryszek, gdzie kontynuując poruczone sobie od 2go Departamentu Sądu Głgo Wileńsk. i Minsk. dzieło, ferował d. 12. 8bra 1814. Ru oczewisty wstępny wyrok, przez który naznaczona została komportacja na stawiających i niestawiających Debitorach, Kredytorach i pretensorach do masy W. Sędz. Eytmina, uskutecznić się powinna w ciągu Mca Febr. 1815. Roku do Kancelaryi i Sądu Ziem: Troc: z persystencyją tej komportacji dwumiesięczną, oraz tern in drugiego zjazdu ku oczewistey i ostteczney rozprawie do terminu dnia 1go Maja 1815. Roku odłożony; ażeby więc JWW. WWPP. Kredytorowie, pretensorowie, Debitorowie masy W. Onufrego Eytmina b. Sędziego Grodzkiego Troc: Stty Gumbrańskiego na terminie wyżej wyrażonym dnia 1. Febr. 1815. Roku w Kancelaryi Sądu Ziem: Troc: pod utratą swoich należności i pretensyi, wszystkie swoje dowody i wszelkiego tytułu Akta złożyli i przez dwa miesiące tam złożone zostawiali, ażeby potem na terminie dnia 1. Maja 1815. Roku, podobnie pod utratą swoich pretensyi i należności przed Sądem Exdywizorskim w Dobrach Barbaryszkach w Powiecie Trockim w Gubernii Wileńskiej z dowodami swoimi stawali i one przed Sądem zwyczajnym porządkiem produkowali, Sąd Taxatorsko Exdywizorski na skutek dwóch pomienionych wyżej datą Dekretów wszystkich interessowanych do masy Sędziego Eytmina w Imperium Rosyjskim będących i za granicą bydź mogących ostrzega i zawiadamia; albowiem na nie stawiających i z pretensyami swoimi nie iawiających się, wieczna amissya zapisana będzie stosownie do przedpisania Remissy Sądu Głgo 2go Departamentu. Takową awizacją podać do Gazet Publicznych i Exemplasz gazet Kuryera Litewskiego do dzieła przyłączyć Kancelaryi swojej zaleca. Datt w Barbaryszkach 1814. 8bra 12. dnia.

Tomasz Wilejko Ziem: Wileń: i Exd: Prezydent.

Józef Skarzyński Sędzia Grodz: Ptu Troc: Exd:

Leon Olesza Exdywizor.

Augustyn Łukasiewicz Regent Ziem: Ptu Troc:

EDYKTALNA CYTACJA.

1 My Prezydent i Assessorowie wysoko upoważnionego Konsystorza miasta Rygi, Jego Imperatorskiej Mości, pozywamy i razem oznajmujemy bywyszemu tuteyszemu kupcowi *Johanowi Heinrichowi Hadra*, że żona WMPana, *Katarzyna Ha-*

dra, urodzona z *Dreznów*, stawała przed nami skarżąc się o to, że WMPan w roku 1810 w miesiącu Nowembrze, potajemnie oddalił się z Rygi i opuścił ją, a o swoim życiu i gdzie przebywał dotąd nieoznajmuiesz; przeto, i na ten koniec wydajemy Proklame i pozywamy, abyś od daty dzisiejszey za sześć miesięcy stawał przed Konsystorzem Jego Imperatorskiej Mości miasta Rygi do rozvodu, w razie nieposłuszeństwa, wszystko się spełni co tylko Prawem jest zawarowane. Datt w Rydze Septembra 1 dnia 1814 roku.

EDIKTAL CITATION.

1 Präses und Assessoren, eines Wohlehwürdigen Konsistorio der Kaiserlichen Stadt Riga, fügen euch den ehemaligen hiesigen Kauffmann *Johan Heinrich Hadra* hiermit zu wissen, dass Eure Ehegattin *Catharina Hadra*, geborene *Dresden*, vor uns klagend angebracht, wie ihr dieselbe bereits im Nowember Monat 1810 heimlicher weise verlassen, auch von hier entfernt; und ihr von eurem Leben und Auffenthalte, bis ietzt keinen Menschen Nachricht gegeben habt, weshalb sie denn, dieser eurer böslischen Verlassung wegen, von euch geschieden zu werden gebeten, dieser halb *citiren* und laden wir euch *Johan Heinrich Hadra* hiemit der gestallt endlich und *peremptorio*, dass ihr inner sechs Monathe à dato dieses öffentlichen Proclams, vor diesem Wohlehwürdigen Konsistorio erscheinet, auf die wieder euch erhobene Ehescheidungsklage euch vernehmen lasset; und den Ausspruch rechtens erwartet, widrigenfals bey eurem ungehorsamlichen Ausbleiben demnach ferner ergehen wird, was Recht ist. — *Riga* Konsistorio den 1 September 1814.

OŚWIADCZENIA.

2 Excerpt Oświadczenia z Protokołu Potocznege Ziem. Powiatu Wileń. w dacie niżej wyrażającej się zapisanego et eorundem pod Pieczęcią Ziemską Urzędową tegoż Powiatu jest wydan — Roku tysiąc osmset czterdnastego miesiąca Octobra dziesiątego dnia.

Przed Aktami Ziemskimi Powiatu Wileńskiego, stawiając osobicie JW. Alexander Hrabia Pocięj Obozny Lit. Orderów Polskich Kawaler, oświadczenie niżej wyrażające się do Protokołu wpisać podał, którego wyraży takowe — Stawiając osobicie przed Aktami Ziemskimi Powiatu Wileńskiego Imieniem moim i Zony moiej Anny z Korzeniowskich Hrabini Pocięjowej czynię niniejsze oświadczenie — w roku tysiąc osmset dziesiątym przymuszonym będąc dla polepszenia zdrowia moiego oddalić się za granicę w kraie ciepłe, uprosiłem W. JPana Bernarda Pęczkowskiego Półkownika był. woysk Polskich zarządca moimi i Zony moiej Dobrami i wszystkie interesa załatwić, i do tego generalną i pełnomocną Plenipotencyą tysiąc osmset dziesiątego roku Octobra pierwszego dnia przed Aktami Kowieńskimi przyznana, a w roku tysiąc osmset jedenastym dnia dziesiątego Lipca przed Aktami u Notaryusza publicznego przy Sądzie Appellacyjnym Xięstwa Warszawskiego Urodz. Walentego Korobod Majewskiego potwierdzoną umocowałem, a że powróciwszy do kraiu postanowiłem tak moimi, iak i Zony moiej interesami sam zatrudnić się — więc oświadczaiąc wdzięczność temuż W. Pęczkowskiemu za przyjacielskie Opiekowanie się Dobrami, interesami naszymi, zapowiadam niniejszym oświadczeniem, iż Plenipotencya wyżej wyrażona odemnie, iako też od Zony moiej w roku tysiąc osmset jedenastym dnia trzynastego Januarii w Xięstwie Warszawskim w Powiecie Orłowskim przyznana, temuż W. Pęczkowskiemu wydana, od dnia dzisiejszego ustaię, żadnego waloru mieć nie może, zastrzegając iednak to: iż z mocy tych Plenipotencyi substytuowane osoby od W. Półk. Pęczkowskiego do pilnowania interesów moich i Zony moiej, z mocą im udzieloną tym czasowię zostawiaję — Dat w Wilnie u tego oświadczenia podpis w Protokule takowy — Alexander Pocięj.

Correctum Adam Dauksza Ziem. Ptu Wileń. Regent.

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

1 Schedę Adama *Krügera*, z Exdywizyi Szwojnickiej Xięcia *Puzyny* Starosty Borkłonskiego w Powiecie Upitskim, żadnym kontraktem nie zajęta, kto-by sobie kupić czyczył, może kończyć z niżej piszącym się.

Ignacy Sciepora Regent.

2. Jankiel Josielowicz Obywatel Wileński zakupiwszy w Ru terażniejszym 1814 na wieczność od JPanów Piotra i Bogumiły Ciszkow małtkow obywatelów Wileń. kamienie onych w mieście Wilnie pod Nrem 103 położoną przyjąłem na siebie obowiązek zaspokoienia Kredytorów onych na tabellę mnie podanych, na uspokoienie których jest u mnie w pogotowiu wypadająca summa, z tego więc względu upraszam tychże JPP. Kredytorów na Tabelli umieszczonych, iżby się raczyli zgłosić do mnie ku odebraniu swoich należnościów, z dowodami siebie służącymi, na dzień 1szy January, 1815. Ru niemniej, jeżeli się iacy znajdą Sukcessorowie, i razem ostrzegam Publiczność, iżby o takową kamienie nikt odtąd w żadne umowy z JPanem Ciszką nie wchodził, żadne ewikcyje w niczym z JPanem wspomnianą kamienie, iako już wyprzedaną nie opierał i za-

dne transakta o arędy lub kupli powyższej kamienicy nie zawierał, gdyż w przeciwnym zdarzeniu sami sobie szkody przypisać będą zmuszeni: takową awizacją podpisuję. dat 1814 Mca 8bra 21 dnia w Wilnie —

Jankiel Josielowicz.

5. Niżej podpisany powodem poruczoney Plenipotencyi od kilku Kredytów JWW. Kanclerzyców W. X. Litewskiego Hrabio Platerów: uwiadamiam dalszych wszystkich Kredytów tychże Platerów, że kiedy dzieło Exdywizyi długo przez Debitorow przeciągane było: wydałem Obwieszczenie: zaawizowałem w Gazetach i zaprosiłem Urzędników. Akuratność doświadczona Urzędników, staranność moją nie próżną uczyniła — Zebrał się komplet do Folwarku Szternberga w Powiecie Duneburskim Gubernii Witebskiej położonego, wedle Obwieszczenia dnia 7 presentium. Zastanawiam się: że Kredytowicie, których w tey masie jest znaczna liczba. mało są czynni w własnym interesie: dotąd żadnego ani Aktora, ani Plenipotenta nie widzę. Ja mając dotąd tylo od kilku Kredytow przyporuczenie, całą machinę ze strony Kredytow kierować przymuszony zostaję. Chcąc zaś gdyby wszyscy Kredytowicie wiedzieli o moim postępowaniu, i gdyby czynnościow moich nie uważali za porozumienie się z Debitorami, uwiadamiam przez niniejszą Awizację. Pierwszym było czynem Sądu Exdywizorskiego wyexpedyować Akta Weryfikacyi i Inkwizycyi z Posesorami zastawnymi, temi są żony Debitorow. Każden mógł domyślić się i uwierzy, że Dziedzice tacy, dla swych Zastawniczek zrzekli się Aktow: wypadło one prowadzić Kredytow, w których rządzie ja tylko jeden od moich Aktow znajdując się, nie upatrywałem awantazu dla masie walczyć z Zastawniczkami, których Prawa i Inwentarz, Weryfikacją formować mające, jako od mężow sporządzone, zupełnie dla nich są dogodne: mało zakładałem nadziei na Indagacyi, na której właścianin oglądając się i na Dziedzica i na Zastawniczki, a jeszcze w niepewności czy się z pod ich włodarstwa wydobędzie; miałby wszystko w sekrecie. Byłoby więc tylo przewłoką Exdywizyi, żadną zaś korzyścią, bardziey pewną stratą dla masie. Zrzekłem się więc imieniem moich Aktow posiadionych Aktow, zyskując obok zrzeczenie się tychże Aktow i od Zastawniczek, i zyskując jeszcze niektóre warunki. Przyspieszyła się więc czynność Exdywizyi, Sąd przejechał już do miasta Krasławia w tym to Powiecie i Gubernii leżącego dla słuchania Produktow i Replik. Następują teraz dwie ważne materye: Kalkulacya z administracyi Dóbr, mających wedle dowodzenia Debitorow odpowiadać kilku milionom rubli asygnacyjnych: a góro przez lat dwie w administracyi zostających: oraz skomportowanie wszelkich ruchomościow sreber, klejnotow i t. d. gdy tedy te ważne dwie materye jako zwiększyć masę mogące: każdego Kredytora bardzo zastanawieć powinny: przeto dla wspólnego jako w spólnym interesie czynienia mam honor wzywać wszystkich Kredytow i Pretensorow JWW. Kanclerzycow Platerow do nayprędzszego przybycia przed Sąd Exdywizorski w mieście Krasławiu agituujący się. Dat 1814 Roku, 7bra 16 dnia.

Jan Szukiewicz Porucznik W. Pol. Plenipotent.

3 W Powiecie Kowieńskim w Paraffii Boptowskiej w Starostwie Wilczatowskim jako Emphiteutyczny onego Possesor JW. Fabian Alexandrowicz Brygadyer byłych wojsk Polskich i Kawaler w dniu 3. niniejszego Oktobra i roku 1814 żyć przestał, zostawiwszy Possesją rzeczzonego Starostwa Wilczatowskiego i drugiego Boptowskiego do wypłynienia Przywilejów, a przytém i ruchomy majątek bez wszelkiego rozrządzenia; — jakowey ogólney pozostałości, spadek dla naybliższej Familii należący témczasow z powodów przyjacielskiego w Domu zesłego pomienionego JW. Brygadyera znajdowania się pod moim utrzymując dozorowaniem, a chcąc ony nayrychley sukcedującym zdać we władanie, postanowiłem tychże Sukcessorów na nieodwłoczne osobiste przybycie, lub zesłanie Pełnomocnictwa, do wyrażonego Starostwa Wilczatowskiego wezwać. — Z tém ostrzeżeniem, iż w okazyi opieranych na takowym spadku różnych partykularnych i Skarbowych stosunków, opóźniony niniejszego wezwania skutek, dla właścicieli onogo szkodliwe sprawić może okoliczności; dla sposobności zabezpieczenia iakowym, niniejszą do trzykrotnego przy Gazecie Kuryera Litewskiego ogłoszenia podaję awizacją — 1814 roku miesiaca 8bra 4go dnia.

Maciey Lyko Rotm^{ist} Pttu Kowień.

3 Syn mój Karol Wolgemut iadący z Litwy do Warszawy, z pewnym Officérem Polskim, którego nazwiska nie wiem, zaginął pod Wilnem w końcu

miesiaca Nowembra 1812 roku. — Syn mój ma lat 11, oczu i włosów ciemnych, twarzy okrągley i miernego wzrostu. Ktoby o wspomnionym Karolu Wolgemucie powziął iaką wiadomość, niech raczy o tém donieść stroskaney o swego syna matce, mieszkającej teraz w Wilnie w Pałacu JW. Łopacińskiego obok domu W. Reyzera, pod Bosaczkami ulicy, a prócz wdzięczności, przyzwoitą odbierze nadgodę. — W Wilnie dnia 13 Października 1814 roku.

Marguerite Wolgemut.

2 W czasie niebytności W. Tomasza Dybowskiego w Folwarku Korzyść zwanym, za listem podawczym do Possesyi jegoż należącym, przez dyspozycją zwierzchności dworu Rakańców JO. Xiężney Maryi z Xiążąt Sapiehów Puzyniney Starościney, w lesie do pomienionego Folwarku Korzyści przyłączonym, wszystkie lepsze drzewo wyciętém zostało — Ze zaś wszelka własność do tego Folwarku, a ztąd i do wszystkich Kredytow Xiężney Puzyniney należąca, nieetykalną bytć powinna, niżej podpisany widzi się bytć obowiązany, uczynić ostrzeżenie: iż ktokolwiek przez układ, czy to z Xiężną Puzyniną, czy z jey pełnomocnikiem zechce nabywać drzewo w lesie Korzyścim wycięte, powinien wprzód wiedzieć, że takowe drzewo, jako do usatysfakcyonowania Kredytow należące, wydaném bytć nie może, i że Kredytowicie swoiey własności poszukiwać nieomieszkaia. —

Z mocy polecenia takowe ostrzeżenie podpisuję
Stanisław Tolkaacz.

2. Niżej podpisany, mając w Mieście Powiatowem Telszach, dóm nowo wystawiony ze sklepami, mieszkaniem dolnym, świrnem, stajnią, lodownią i dalszemi przynależnościami, postanowiłem oddać w roczną lub kilkaletnią arędę, za umówioną opłatę: ktoby chciał czynić o to układy, zechce się udać do właściciela w tymże domu mieszkającego, lub, umocowanego od niego.

Antoni Szczepanowski.

2 Kolleski Assessor, D. F. i Nauczyciel Prawa i Hist. w Gimnazyum Minskim, Jan z Łapp Łapinkiewicz podaje do wiadomości, iż po śmierci jey siostry Heleny wdowy po Janie Białozorze byłych wojsk Koronnych Rotmistrzu, zostało się Woytostwo Pawłowskie w Obwodzie Białostockim, spadłe na jey synów Mikołaja i Jana, ktoby więc wiedział, gdzie się Mikołaj Białozor znajduje, (o którym od lat trzech, żadney wiadomości nima) raczy go ostrzedz, aby się udał do pomienionego Woytostwa Pawłow dla obięcia onego, lub sam powziąwszy takowe ogłoszenie z Gazet nie zwłócznie starał się tam przybydź, iżby gospodarstwo przez nie bytność jey, dalszego nie cierpiało spustoszenia.

2. Zbiegło u Wileńskiego Oberforsztmeystra dwóch dwornych poddanych, należących do majątku Kowast, w Gubernii Ryskiej w Powiecie Derpskim leżącego. 1szy Kucharz Maciey Ławrentiew, wzrostu małego, okrągley twarzy, oczu ciemnych, bladej lecz pełney twarzy, włosy ciemnego, lat 25 mający. Przy ucieczce miał na sobie płaszcz ciemnoszaraczkowego sukna z niebieskim kołnierzem, na głowie okrągły kapelus. 2gi Lokay, Piotr Michajłow Baranów, wzrostu średniego, okrągley twarzy, oczu błękitnych, z osoby przystoyny, rumiany, włosy blade, lat 30 mający. Przy ucieczce miał ieden frak ciemnozielonego, drugi szaraczkowego sukna, płaszcz szaraczkowy z niebieskim kołnierzem, na głowie czapkę ciemnozielonego sukna z ponsowemi wypustkami. mówią oni oba po rusku, lecz po wymowie poznać można, że czuchny. Kto takowychto ludzi dostrzeże, zechce ich poymać i dostawić do Ziemskiej Policyi, zaco odbierze przyzwoitą nadgodę. Roku 1814 października 19 dnia takową w Wilnie Awizacją podał do Gazety.

Buchalter Franciszek Szteyner.
DODATEK DRUGI

OGŁOSZENIE SĄDOWE

1. W Sądzie Ziemskim Wileńskim między Wierzycielami zeszłego Pana Boward d' Armantier odchodziła Kompetitorska Sprawa, w której na Kredytorach i Pretensorach stawiających i przybydź mogących, decydowana została komportacya Dokumentów, zaczawszy od dnia 20go Gbra roku idącego, z oddaniem adinwicem kopii z Spraw w przeciągu czterech niedziel, do Kancellaryi Aktowej Ziemskiej Wileńskiej, pod rejestrami spełnić się powinna, i dalsze ustanowiono wyroki początkowe, jako po ułymarnym skonwinkowaniu Sukcesserek: żeby więc Kredytorowie i Pretensorowie sub amissione causae, a Debitorowie że w niestanności oczewisty nastąpi wyrok, zatym uiedogodności własney winie przypisać będą powinni, w przyszłym Sprawy przypadnienu do oczewistej przystąpili rozprawy, niniejsza trzykrotne do Gazet Kuryera Litewskiego podaje się awizacya.

O S W I A D C Z E N I E.

1. Excerptt Oświadczenia z Protokółu Potockiego Sądu Głggo Litt: Wileńskiego zgo Departamentu w dacie niżej wymienionej zapisanego, pod pieczęcią tegoż Sądu stronie wydan.

Roku Tysiąc osmset cztertnastego Oktobra dwudziestego drugiego dnia, na Sądzie Głównym Litewsko-Wileńskim zgo Departamentu stawiając obecnie Adwokat tegoż Sądu Jan Drozdowski Oświadczenie poniższe zaniesł, i one do wpisania w Protokół podał, jakowe tak się wyraża: Oświadczenie Imieniem Żalującego Graffa Benedykta Morykoniego Pisarza W. Xięstwa Littgo Komandaro Maltanskiiego i Kawalera wielu Orderow, w następnay okoliczności; Dekretem Ziemskim Wileńskim w Roku niniejszym Tysiąc osmset cztertnastym Junii dziewietnastego dnia zapadłym, Sądzona została summa Rubli Srebrnych pięćset dziesięć na Żalującym Morykonim Pisarzu Litewskim dla Starozakonnego Buchmella Jezerowicza za dług zeszłego Franciszka Reutta Rotmistrza Wilkomirskiego Kupcowi Joselowi Eliaszewiczowi zawiniony, którey summy opłatę na fundamencie iskoby listu przez złggo w Roku Tysiąc siedmset dziewiędziesiąt siódmym Septembra iedenastego dnia do tegoż Eliaszewicza pisanego, Sąd Ziemski Wileński z Dobr Towian przezczczył — Niewypiera Żalujący Morykoni, iż piął do

Kupca Eliaszewicza w interesie zeszłego Franciszka Reutta, lecz nie w celu urzeczywienienia za onego opłaty, tylko w zamierze zyskania dla tegoż Reutta, jako zasłużonego w domu swoim, a po zeyściu którego, dla iego Sukcessorów iakiejkolwiek; od wzmienionego Kupca powolności znajdując iednakże w Dekrecie Ziemskim Wileńskim w dacie wyżej pomienionej ferowanym żalujący Morykoni Pisarz Litewski, iż iakoby o opłatę takoway należności w roku ieszcze tysiąc siedmset dziewiędziesiąt dziewiętym Novembra drugiego dnia przez kupca Eliaszewicza został zapozwany, oraz, w Pozwach Edyktalnych przez Sukcessorów tegoż kupca do Ziemstwa Wileńskiego był adcytowany, mimo to, iż żalujący ma iego swe dobra w Gubernii Wileńskiej przez pozew na tychże dobrach położony uwiadomionym o sprawie bydźby powinien, oraz iż iskoby fundusz Rotmistrza Reutta u siebie utrzymuje, a ztąd do opłaty za niego zostaje obowiązany, lecz kiedy takowe w Dekrecie Ziemskim Wileń. wyrażone okoliczności, ani z prawdą, ani słusnością niezgodne, mimo wiedze złggo Morykoniego, pod iego niestanność w Sądzie Ziemskim Wileńskim do tegoż Dekretu wniezione, są dziełem podstępu i zdrady, z tego względu przez niniejsze oświadczenie zapewniał żalcy Pisarz Morykoni, iż funduszu żednego Rotmistrza Reutta u siebie nie utrzymuje, a tsk o sprawie w Ziem: Wileńskim z Sukcessorami zeszłego Kupca Eliaszewicza odchodzącej nie wiedział, pozwów edyktalnych nie czytał, a osobnego na swych dobrach podnego nigdy nie miał, iako też o zasłym Dekrecie w Sądzie Ziem: Wileńskim, do momentu w którym starozakonnny Rachmel Hirszowicz w celu uzyskania za onym sądzoney summy, do żalującego nie uczynił edzewy, nie wiedział — o iakowy podstęp i zdradę, jeżeli w miejscu przyzwoitym nastąpi rozprawa, żalcy Morykoni Pisarz Litt: zapowiada, iż summy wyżej wzmienionym Dekretem Ziem: Wileńskim sądzoney płacić nie jest obowiązany, i ażeby takowey należności od Starozakonnego Rachmela Hirszowicza lub kogokolwiek innego nikt nie nabywał; pod stratą rzeczy ostrzega, i w tym celu niniejsze oświadczenie do Kuryera Litt: umieszcic postanawia — Takowe oświadczenie w imieniu Graffa Benedykta Morykoniego Pisarza WW. X. Litt. podpisuję — Na Autentyku podpisano — Stanisław Drobysz.

Sekretarz Dobrzeński.

Kazimierz Miastowski.

OGŁOSZENIA PRYWATNE

1. Un monsieur quia son équipage, desire à trouver un compaignon de voyage pour Vienne et l'Italie

si quelqu'un desire à faire voyage avec lui, s'adressera à la maison de M. Ride et Comp. vis à vis le corps de gende.

1. Pewny, mający swoy ekwipaż uwiadamia, iż, jeżeliby kto chciał z nim iechać do Wiednia i Włoch, zechce się udadź do domu JP. Ride i Komp. przeciw Obwachtu.

2. Fruktowe Drzewa w różnych gatunkach, tak Gruszek, jako też Jabłek, Sliwek, Wiszeń, &c. &c. &c. na ulicy Zmudzkiej pod Nrem 337, za pomierną cenę w każdym czasie dostać mogące się.

Liczba sztuk gatunkowych.

Drzewa Gruszkowego wysoko rosnącego	-	46
Drzewa Jabłkowego: między którym jest gatunek, co można owoc lat 5 konserwować	- - - - -	61
Drzewa Gruszkowego nisko rosnącego	-	24
Drzewa Wiszniowego, wysoko rosnącego: między którym jeden gatunek wydający owocu z siebie po 4 sztuki na funt idące wagi	- - - - -	19
Drzewa Wiszniowego nisko a szeroko rosnącego	- - - - -	10
Drzewa Brzoskwiniowego	- - - - -	10
Drzewa Sliwkowego	- - - - -	21
Drzewa pod nazwiskiem Rengloten	-	4
Drzewa Oviten, abo Pogue	-	2
Drzewa Apriasen	- - - - -	5
Drzewa Mispeln, jeden gatunek bez ziaren, a drugi z ziarnem	- - - - -	2
Drzewa Agrestowego, jako to: wydającego owoc wielki, mały, podługowaty, gładki, żółty, kosmaty	- - - - -	22
Drzewa Muszkatelowego Winnego rozaju	- - - - -	4
Drzewa Gutabel	- - - - -	2

Drzewa Burgunder	- - - - -	7
Drzewa Cybeben	- - - - -	5
Drzewa porzeczkowego w różnych kolorach	- - - - -	6
<i>Nasiona Kwiatów w różnym gatunku.</i>		
Dubeltowey siniey Hijacyntéry	- - - - -	18
Takiegoż gatunku białey	- - - - -	12
Takiegoż gatunku w żółtym kolorze	- - - - -	6
Ditto Ditto w czerwonym kolorze	- - - - -	12
Niepełnych Hijacyntów wiosnowych sinich	- - - - -	12
Ditto - - - Ditto - - białych	- - - - -	6
Ditto - - - Ditto - - żółtych	- - - - -	4
Ditto - - - Ditto - - czerwonych	- - - - -	12
Jusetenu dubeltowego	- - - - -	12
Narczyu dubeltowego	- - - - -	6
Junkwielnu dubeltowego	- - - - -	12
Tulipanów w różnych kolorach	- - - - -	5
W różnych kolorach Tulipanów dubeltowych	- - - - -	11
Ditto - - Ditto - - pojedynkowych Kwiatów pod nazwiskiem Duks fon Dull	- - - - -	9
Kwiatów pod nazwiskiem Amorylis	- - - - -	6
Kwiatów - - Ditto - - Susianna	- - - - -	4
Kwiatów - - Ditto - - Tlittaryun	- - - - -	4
Kolchij dubeltowey	- - - - -	4
Lampertenu pełnego	- - - - -	6
Tuberozy pełney	- - - - -	6
Kauzer Kronenu pełnega	- - - - -	4
Ronunkielnu	- - - - -	12
Aniemonienu	- - - - -	6
Amarylisu, między którym są dwa gatunki osobliwe	- - - - -	15
Róży ogrodowey pełney w różnych kolorach	- - - - -	24
Ditto pełney miesięczney w różnym kolorze	- - - - -	12
Ditto pokojowey pełney zawsze kwitnącey	- - - - -	6
Truskawek flanców w dużym gatunku	- - - - -	12

Johan Marcin Dygiel.